

Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районы Ләшәү Тамак авыл җирлеге Советының 19 март, 2021 елның 3 номерлы карарына кушылта

Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районы Ләшәү Тамак авыл җирлеге территориясендә Россия Федерациясе дәүләт урман фонды җирләренә һәм физик һәм юридик затларның шәхси милкендәге җирләргә кермәгән яшел үсентеләрне кисү тәртибе турында НИГЕЗЛӘМӘ

Өлеге Нигезләмә Россия Федерациясе Конституциясе, Россия Федерациясе Гражданлык кодексының 15 статьясы, Россия Федерациясе Урман кодексы, «Әйләнә-тирә мохитне саклау турында» 2002 елның 10 гыйнварындагы 7-ФЗ номерлы Федераль законның 61, 68 һәм 77 статьялары, халыкның экологик иминлеген тәмин итү максатларында Ләшәү Тамак авыл җирлеге Уставы нигезендә эшләнде һәм Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районының Ләшәү Тамак авыл җирлеге (алга таба - авыл җирлеге) территориясендә, Россия Федерациясе дәүләт урман фонды җирләренә һәм физик затларның һәм юридик затларның хосусый милкендәге җирләргә кермәгән, яшел утыртмаларны кисү тәртибен билгели.

1. Төп төшенчәләр

Өлеге Нигезләмәдә түбәндәге төп төшенчәләр кулланыла:

Яшел үсентеләр-агач, куак һәм үлән үсә торган табигый һәм ясалма үсемлек (шул исәптән парклар, скверлар, бакчалар, газоннар, чәчәкләр, шулай ук аерым торучы агачлар һәм куаклар).

Табигый территорияләр-бердәм географик (климатик) шартларда формалашкан җир рельефының, туфракның, үсемлекләренң билгеле бер төрләрен үз эченә алган хужалык эшчәнлегә белән кагылмаган яисә аз кагылган территорияләр.

Яшелләндерелгән территорияләр - табигый барлыкка килгән үсемлекләр участкалары, ясалма яшелләндерү объектлары (авыл хужалыгы билгеләнешендәге җирләрдән тыш), төрле функциональ билгеләнештәге җирләренң 50 проценттан да ким булмаган өлеше үсемлекләр капламы белән мәшгуль булган аз төзелгән участкалары.

Урман территорияләре-төрле функциональ билгеләнештәге табигый территорияләр участкалары, алар табигый урман үсемлекләре белән капланган.

Агач -яңа утыртылган үсентеләрдән тыш, диаметры ачык беленеп торган кимендә 5 см кәүсәле, 1,3 м биеклектәге үсемлек.

Куак - туфрак өслегеннән үк тармакланган, күпеллык күпкәүсәле (агачтан аермалы буларак) үсемлек.

Үлән капламы-газон, табигый үлән үсемлеге.

Өрәмәлекләр - нинди дә булса урында куе булып үсә торган үсемлекләр, куаклар.

Яшел массив-бердәм идән барлыкка китерүче 50 данәдән дә ким булмаган (15 яшьтән өлкәнрәк) агач үсә торган территория участогы.

Яшел үсентеләргә зыян китерү - аларның үсешен туктату, шул исәптән ботакларга, тамыр системасына механик зыян китерү, тамырның бөтенлеген, тере туфрак катламын бозу, яшел үсентеләрне яисә тамыр зонасындагы туфракны зарарлы матдәләр белән пычрату, ут төртү яки башка йогынты ясау.

Яшел үсентеләрне юк итү - яшел үсентеләрне кисү яки башка зыян китерү, аларның үсешен туктату.

Компенсацион яшеллөндөрү - 2 коэффициенты белән юк ителгән яки зарарланган яшел утыртмаларны яңадан житештерү.

2. Яшел үсентеләрне саклауның төп принциплары

Авыл жирлеге территориясендә үсә торган яшел үсентеләр саклагыч, рекреацион, эстетик функцияләр башкара һәм сакланырга тиеш.

2.1. Авыл жирлеге территориясендә (авыл хужалыгы билгеләнешендәге жирләрдән тыш) урнашкан барлык яшел үсентеләр (агачлар, куаклар) сакланырга тиеш.

2.2. Авыл жирлеге территориясендә яшел үсентеләрнең сакланышын һәм үсешен тәэмин итү буенча бурычлар йөкләнә:

2.2.1. оешмаларга үзләре белдергән эшчәнлек төрләрен гамәлгә ашыру өчен бирелгән участокларда - өлеге оешмалар житәкчеләренә;

2.2.2. милектәге яки арендага алынган участокларда-юридик затларга, милекче гражданнырга яки арендаторларга.

2.3. Яшел утыртмалар урнашкан жир кишәрлекләренең милекчеләре, кулланучылары һәм арендаторлары яшел утыртмаларның сакланышын тәэмин итәргә, яшел үсентеләрне тиешенчә карарга тиешләр.

2.4. Өлеге Нигезләмә, милек рәвешләренә карамастан, авыл жирлеге территориясендә агач-куак кисүгә бәйлә проектлау, төзелеш, ремонт һәм башка эшләр алып баручы гражданнырга һәм оешмаларга кагыла.

2.5. Авыл жирлеге территориясендә хужалык, шәһәр төзелеше һәм башка эшчәнлек Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы һәм өлеге Нигезләмәдә билгеләнгән яшел утыртмаларны саклау таләпләрен үтәп гамәлгә ашырыла.

2.6. Жир участогын сайлау акты, төзелеш, хужалык һәм башка эшчәнлекне оештыруга проект алды һәм проект документларында яшел утыртмаларның торышы турында тулы һәм дөрөс белешмәләр һәм проектлана торган объектның яшел утыртмаларга йогынтысын тулы бәяләү булырга тиеш.

2.7. Яшел үсентеләр яшәешен тәэмин итү белән бергә яшел территорияләрне һәм яшел массивларны куллану рөхсәт ителми.

3. Яшел үсентеләр ,агачлар, куаклар кисү тәртибе

3.1. Авыл жирлеге территориясендә яшел үсентеләрне үз белдеге белән кисү тыела.

3.2. Авыл жирлеге территориясендә агач һәм куаклар кисү рөхсәт нигезендә башкарыла. Кисүгә рөхсәт авыл жирлеге башкарма комитеты житәкчесе күрсәтмәсе рәвешендә рәсмиләштерелә.

3.3. Яшел утыртмаларны кисүгә рөхсәт алу өчен мөрәжәгать итүче авыл жирлеге башкарма комитеты житәкчесе исеменә билгеләнгән рәвештә (1 нче кушымта) хат-заявка бирә, анда утыртмаларның саны, исеме, аларның торышы, чикләнгән кисү үткәрелү урыны һәм аны нигезләү күрсәтелгән булырга тиеш. Гаризага түбәндәге документлар теркәп бирелә:

3.3.1. Шәхесне раслаучы документлар;

3.3.2. Вәкилнең вәкаләтләрен раслаучы документ (әгәр мөрәжәгать итүче исеменнән вәкил эш итсә);

3.3.3. Кисәргә тиешле яшел үсентеләр белән яқындагы корылмаларга яки башка юнәлешләргә кадәр жир кишәрлеге схемасы;

3.3.4. Жир кишәрлеге Бердәм дәүләт күчемсез мөлкәт реестрында теркәлмәгән булса, жир кишәрлегенә хокук билгели торган һәм хокук раслый торган документларның расланган күчермәләре;

3.3.5. Россия Федерациясе салымнар һәм җыемнар турындагы законнары нигезендә түләнергә тиешле салымнар, җыемнар, иминият кертемнәре, пенялар,

штрафлар, процентлар түләү буенча бурычлар булу (булмау) турында белешмәләр авария хәлләренә бәйлә очраklar өчен бирелми (билгеләнә);

3.3.6. Биналар һәм корылмалар төзегәндә габаритларга элөгә торган яшел үсентеләр киселгән очракта, расланган проект документлары;

3.3.7. Кисү эшләре кагыла торган территорияләрнең хужалары белән яшел утыртмаларны кисү һәм күчәрәп утырту шартларын килештерү;

3.3.8. Үсентеләрне утыртканда яки күчәрәп утыртканда инженер челтәрләре вәкилләре белән жир эшләрен башкаруга ордер ачу белән килешенде.

3.4. Авыл жирлегә башкарма комитеты гариза-хат килгәннән соң, гариза бирүчегә элөгә төр эшләрен башкару өчен рәхсәт алган махсус оешмага мөрәжәгать итәргә киңәш итә:

3.4.1. яшел утыртмаларның исәп-хисап исемлегә;

3.4.2. агач-куак үсентеләренә санын, төрен, категориясен билгеләү максатыннан төзелә торган яшел утыртмаларны табигый техник тикшерү акты;

3.4.3. киселгән агач өчен бәяне (түләүләрне) исәпләү. Киселгән агач өчен түләү Россия Федерациясә Хөкүмәтенәң 2007 елның 22 маендагы 310 номерлы карары белән расланган ставкалар нигезендә аерым исәпләнә.

Югарыда күрсәтелгән эшләрен башкару гариза бирүчә хисабына башкарыла. Рәхсәтнең гамәлдә булу срогы-90 көн.

3.5. Авыл жирлегә башкарма комитеты гариза бирүчә хат-гаризасы, яшел үсентеләрне техник тикшерү акты, киселгән агач өчен түләүне (түләүне) исәпләү нигезендә авыл жирлегә башкарма комитеты житәкчесенәң авыл жирлегә территориясендә яшел үсентеләр кисүгә рәхсәт турындагы күрсәтмәсе проектын әзерли.

3.6. Эшләрен башкаруга рәхсәт алган очракта, мөрәжәгать итүчә элөгә Нигезләмә нигезендә яшел үсентеләр кискән өчен түләүләрне кертергә һәм компенсацион яшелләндерү тәртибен раслаучы документларны тапшырырга тиеш.

3.7. Агач һәм куак кискән өчен түләү гариза бирүчә тарафыннан авыл жирлегә бюджетына күчәрелә.

3.8. Яшел үсентеләрне кисү эшләре билгеләнгән нормаларга һәм кагыйдәләргә туры китереп, гариза бирүчә акчасы хисабына башкарыла. Агач кисү бары тик аттестацияләнгән белгечләр генә рәхсәт ителә.

3.9. Киселгән яшел үсентеләрне һәм киселгән калдыкларны егу, раскряжевка, төяү, чыгару эшләре башланган көннән өч көн эчендә гариза бирүчә хисабына башкарыла. Киселгән яшел үсентеләрне һәм эш урынында киселгән калдыкларны саклау тыела.

3.10. Территориянең кисү урынына якин урнашкан территориядә газон, яшел үсентеләр зарарланган очракта, эшләр башкаручы, территориянең хужасы һәм контроль органнары белән алар компетенциясә чикләрендә килештереп, әмма зыян китерелгән вакыттан ярты елдан да соңга калмыйча, аларны мәжбүри рәвештә торгызу эшләрен башкара.

3.11. Агач кискән өчен түләүне башкармыйча гына, агач һәм куаклар кисү авыл жирлегә башкарма комитеты тарафыннан түбәндөгә очраklarда хәл ителергә мөмкин:

3.11.1. үткәрү кисү тәрбияләү, санитар кисүләр һәм реконструкция яшел үсентеләр;

3.11.2. авария һәм башка гадәттән тыш хәлләрне бетерү, шул исәптән жир асты коммуникацияләрен һәм капитал инженерлык корылмаларын ремонтлау;

3.11.3. торак һәм жәмәгать биналарында ут режимын бозучы агач һәм куакларны кисү, әгәр дәүләт санэпидемнадзор бәяләмәсә булса;

3.11.4. авария тудыра торган (жимерелү куркынычы тудыра торган) агач һәм куакларны кисү.

3.12. Югарыда күрсәтелгән очрақларда яшел үсентеләр кисүне гамәлгә ашыручы мөрәҗәгать итүчегә авыл җирлеге башкарма комитеты белән килештерелгән урыннарда компенсациялә яшелләндерүне үткәрергә кирәк.

3.13. Авария хәлендәге, коры һәм куркыныч тудыручы яшел үсентеләр 2 нче кушымта нигезендәге акт буенча комиссия тикшерүе нигезендә киселә.

3.14. РФ Урман кодексының 20 статьясы нигезендә, хужалык эшчәнлегә нәтижәсендә яки җир кишәрлегендә аны гражданга яки юридик затка милеккә тапшырганнан соң барлыкка килгән агач-куак үсемлекләре аның милке булып тора, аның үз теләге белән файдалана һәм эш итә.

3.15. Яшел үсентеләрне санкциясез кисү яки юк итү дип таныла:

3.15.1. рөхсәтсез яки рөхсәт белән, әмма рөхсәттә күрсәтелгән кишәрлектә, санда һәм рөхсәттә күрсәтелгән токымнар булмаган агачларны һәм куакларны кисү;

3.15.2. ут төртү яки ут белән саксыз эш итү нәтижәсендә агач һәм куакларны юк итү яки зыян китерү;

3.15.3. кәүсәне божралау яки төпләү (подсечка);

3.15.4. үсә торган агачларга һәм куакларга үсешне туктату дәрәжәсенә кадәр зыян китерү;

3.15.5. агач һәм куакларга агынты сулар, химик матдәләр, калдыклар белән зыян китерү һ. б. шундый;

3.15.6 Коры-сары агачларны рөхсәтсез кисү;

3.15.7. үсә торган агачларны һәм куакларны башкача зарарлау.

3.16. Дәүләт урман фондында булган агач һәм куакларны кисү махсус вәкаләтле дәүләт органнары тарафыннан бирелгән рөхсәтләр нигезендә гамәлгә ашырыла.

3.17. Әлеге Нигезләмәне бозып, агачларны һәм куакларны юк итү үзирекле кисү булып тора һәм Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә административ һәм җинаять җаваплылыгына тартылырга тиеш. Әлеге Нигезләмә кагыйдәләрен үтәү авыл җирлеге территориясендә барлык гражданныр, оешмалар һәм учреждениеләр өчен мәҗбүри.

4. Компенсацион яшелләндерү

4.1. Компенсацион яшелләндерү рөхсәт ителгән агач кисү, законсыз рәвештә яшел үсентеләрне зарарлау яки юк итү очрақларында гамәлгә ашырыла. Компенсацион яшелләндерү агачлар, куаклар һәм газоннар утырту өчен туры килә торган, әмма яшел үсентеләрне зарарлау яки юк итү факты ачыкланганнан соң бер елдан да соңга калмыйча башкарыла.

4.2. Компенсацион яшелләндерү гражданнырның яисә юридик затларның мәнфәгатьләрендә яисә аларның хокукка каршы гамәлләре нәтижәсендә яшел үсентеләр зарарлану яки юкка чыгу очрақларында, аларның акчалары исәбенә башкарыла.

4.3. Әлеге Нигезләмә нигезендә, яшел утыртмаларга китерелгән зыян табигый формада кайтарылырга тиеш - компенсация рәвешендә яшелләндерү: юк ителгән яшел утыртмаларны 2 коэффициенты белән яңадан торгызу.

5. Яшел үсентеләрне шәһәр төзелеше эшчәнлеген гамәлгә ашырганда саклау

5.1. Авыл җирлегендә шәһәр төзелеше эшчәнлеген гамәлгә ашыру яшел үсентеләрне саклау таләпләрен үтәү белән алып барыла.

5.2. Яшелләндерелгән территорияләр, шул исәптән яшел массивлар, шулай ук яшелләндерелгән территорияләренә үстерү өчен билгеләнгән җир

кишәрлекләре аларның максатчан билгеләнешенә бәйле булмаган төзелеш һәм кулланылырга тиеш түгел.

5.3. Яшел үсентеләр биләгән жир кишәрлекләрендә төзелешне оештырганда, проект документларында киселергә тиешле яшел үсентеләрне бәяләү булырга тиеш. Бу очракларда зыянны каплау өлеге Нигезләмәнең 2 һәм 3 бүлекләрендә билгеләнгән тәртиптә агач киселгән өчен түләүне алдан кертү һәм компенсация яшелләндерү юлы белән гамәлгә ашырыла.

6. Эшмәкәрлек эшчәнлеген башкарганда яшел утыртмаларны саклау

6.1. яшелләндерелгән территорияләрдә һәм яшел массивларда сәүдә һәм башка эшкуарлык эшчәнлеге, авыл жирлеге башкарма комитеты рөхсәтәннән башка эшкуарлык эшчәнлеген гамәлгә ашыру өчен палаткалар һәм башка корылмалар урнаштыру тыела.

6.2. Эшмәкәрлек эшчәнлеген яшелләндерелгән территорияләрдә һәм яшел массивларда гамәлгә ашырганда шартлау куркынычы булган, ут куркынычы булган һәм агулы матдәләр куллану, территорияне пычрату һәм чүпләү, яшел утыртмаларга зыян китерү яисә аларны юкка чыгару тыела.

7. Административ җаваплылык.

7.1. Өлеге Нигезләмәне бозуда гаепле затлар Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә җаваплы.

Россия Федерациясе дәүләт урман фонды жирләренә кермәгән Сарман муниципаль районының Ләшәү Тамак авыл жирлегә территориясендә яшел үсентеләрне кисү тәртибе турындагы нигезләмәгә
1 нче кушымта

Сарман муниципаль районы
Ләшәү Тамак авыл жирлегә
Башкарма комитеты
Житәкчесенә

_____
_____
_____

(оешманың исемен күрсәтергә
яки Ф. И. О., адрес)

Ләшәү Тамак авыл жирлегә территориясендә агач-куак үсемлекләренең чикләнгән
киселешенә ГАРИЗА

_____ жир
кишәрлегендә урнашкан агачларны, куакларны, агач-куак үсемлекләренең
(кирәклесенең астына сызарга) кисүне рөхсәт итегез.

_____ (оешманың исемен яки Ф. И. О. исемен күрсәтергә һәм жир
кишәрлегенә хокук төрен күрсәтергә)

_____ һәм _____ жирләрендә урнашкан
(торақ пунктны күрсәтергә)

Жир кишәрлегә булу белән характерлана:

агач _____ берәмлек

куаклар _____ берәмлек

Жир кишәрлеген үзләштерү һәм төзекләндерү процессында агачны кискән өчен түләүне гамәлгә ашырырга һәм дендроплан нигезендә агач-куак үсентеләрен компенсация өчен утырту башкарырга йөкләмә алам.

_____ (Имза)
Ф. И. О.
Дата _____

Кушымталар:

1. Беренчел-рөхсәт документлары.
2. Киселергә тиешле яшел утыртмаларның төрен һәм санын тамгалап, жир участогы планы.

Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районы Ләшәү Тамак авыл җирлеге территориясендә РФ Дәүләт урман фонды җирләренә кермәгән яшел үсентеләрне кисү тәртибе турындагы нигезләмәгә 2 нче кушылта

яшел үсентеләрне киселергә тиешле булуын тану турында
АКТ

Сарман муниципаль районы Ләшәү Тамак авыл җирлеге Башкарма комитеты
«_____» _____

Комиссия составы:

1. _____
(Ф. И. О., вазыйфасы)
  2. _____
(Ф. И. О., вазыйфасы)
  3. _____
(Ф. И. О., вазыйфасы)
- яшел үсентеләр тикшерелде.

Тикшерү нәтижәләре:

Нәтижә:

Комиссия әгъзалары:

1. _____
(имза) (Ф. И. О)
2. _____
(имза) (Ф. И. О)
3. _____
(имза) (Ф. И. О)